

1082.36

92.74
16.23

108.97

2061.30

1082.36

108.97

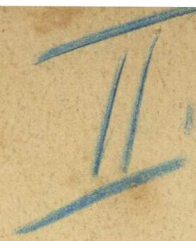
3252.63

2061.30

8244.245

10305

92.74

IZVIEŠĆE

O DJELOVANJU RAVNATELJSTVA

Družbe

SV. CIRILA I METODA

ZA ISTRU

od 1. siečnja do 31. prosinca 1895.

VOLOSKO
TISKARNA G. BATTESTIN
1897.

Marbin

IZVIEŠĆE

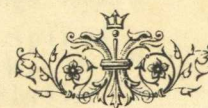
O DJELOVANJU RAVNATELJSTVA

Družbe

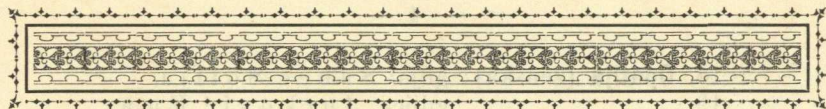
SV. CIRILA I METODA

ZA ISTRU

od 1. siečnja do 31. prosinca 1895.

VOLOSKO
TISKARNA G. BATTESTIN
1897.

Dne 30. julija 1896. obdržavala se u Opatiji u prostorijama „Zorin-doma“ V. godišnja glavna skupština Družbe Sv. Cirila i Metoda za Istru.

Nakon točnog pregleda proizašlo je, da su u smislu postojećih pravila imajući pravo glasa prisutni:

I. Od strane središnjeg Ravnateljstva:

1. Presvjetli g. Dr. Dinko Vitezić, predsjednik.
2. g. Viktor Tomičić, podpredsjednik.
3. g. Rajmund Jelušić.
4. g. Dr. Matko Laginja.
5. g. Dr. Mate Trinajstić.
6. g. Ivan Fiamin.

II. Od strane nadzornoga Vieća:

7. g. Vjekoslav Spinčić.
8. g. Slavoj Jenko.
9. g. Kazimir Jelušić.

III. Od strane obraničkog suda:

10. g. Dr. Dinko Trinajstić.
11. g. Mate Kunđić.

IV. Od podružnica:

12. **Boljun:** g. Stefanutti Fran.
13. „ g. Buretić Jakov.
14. **Dubašnica:** gdjica. Maškolin Kate.
15. „ gdjica. Trinajstić Marija.
16. **Mihotići:** gdjica. Šepić Ida.
17. „ gdjica. Dubrović Marija.

18. **Opatija** (ženska): gdja. Šabec Sofija.
19. " " gdjica. Jurković Ema.
20. " (mužka): g. Alešovec Ivan.
21. " " g. Fiamin Benko.
22. " " g. Letiš Ivan.
23. " " g. Justić Pavao.
24. **Veprinac**: g. Bačić Ivan.
25. " " g. Peršić Andrija.
26. " " g. Laginja Miho.
27. **Volosko** (ženska): gdja. Fabianić Avelina.
28. " " gdjica. Stanger Zora.
29. " " gdja. Tomičić Pierina.
30. " " gdjica. Stanger Anka.
31. " " gdja. Vladišković Stana.
32. **Pula**: g. Križ Lacko.
33. g. Dr. Stanger Andrija, utemeljitelj.
34. g. Vrabc Ivan, utemeljitelj.

Gosp. predsjednik konstatirajući dostatan broj članova ovlaštenih za glavnu skupštinu, otvara istu predstaviv joj ponajprije velemožnog gosp. kot. poglavara Fabiani-a, kao povjerenika ces. kr. vlade, a kao zastupnika štampe gosp. profesora Vjekoslava Spinčića, na ime odsutnoga urednika „Naše Sloge“ g. M. Mandića.

I. Točka dnevnoga reda.

Opravljanje društvenog Ravnateljstva, što se skupština nije sazvala do konca svibnja.

Mlada doba društva i poteškoće, koje su time skopčane, pa osobito razštrkanost obitališta pojedinih članova uprave jesu dostatni razlozi, da se drži opravdanim zakašnjenje. U suglasju s time, g. predsjednik postavlja slavnoj skupštini sljedeći predlog na glasovanje:

„Društveno Ravnateljstvo opravdalo se je, što se nije držala redovita glavna skupština za prošlu upravnu godinu u roku propisanom po § 22. društvenih pravila, te se današnja glavna skupština ima smatrati zakonitom“.

Taj se predlog jednoglasno prima.

II. točka dnevnoga reda.

Pozdrav i komunikacije predsjedništva.

Slavna skupštino!

Otvarajući polag § 25. društvenih pravila ovu redovitu glavnu skupštinu naše družbe za upravnu godinu 1895., čast mi je prije svega pozdraviti vas u ime društvenog ravnateljstva, te vam zahvaliti da ste se i ove godine u tako liepom broju potrudili ovamo, mnogi od vas i od odaljenijih krajeva, ne štedeći ni truda ni troška. Kad se sjetim, da se dne 27. lipnja 1894., dakle po prilici prije dvie godine, nije mogla obdržavati glavna skupština i to radi nedostatnog broja prisutnih članova, kojih polag višenavedenog §-a netreba nego dvadeset, te kad vidim, koliko vas se danas odazvalo pozivu to vam iskreno kažem, da me to izvanredno veseli, budući iz toga očividno proizlazi, da privrženost hrvatskog naroda prama našoj miljenici od godine do godine sve to većma napreduje. Doista drugčije i nemože da bude; jer je svrha naše družbe sveta: ona teži za tim, da pohlepni i drzoviti tuđjinac ne raznarodi hrvatsku i slovensku djecu ove pokrajine, da ju ne pretvori u neprijatelje svoga roda i svoga materinskog jezika. Očividna je dakle potreba takove družbe.

Da to sve više uvidja ciele hrvatski narod, služe nam dokazom sljedeća dva zapisa učinjena u novije doba u prilog naše družbe: Blagopokojni dr. Ante Starčević u točki osmoj svoje oporuke od 26. srpnja 1895. naredio je medju ostalim svojemu baštiniku dru. Mili Starčeviću, da plati našem društvu 1000 for., kad izplati dug, kojim je opterećen njegov Dom, ili ako bude moguće uz odplaćivanje, svakako za tri godine, što je taj dug, izplaćen.

Netom saznah dne 28. veljače o. g. za taj veledušni zapis, požalih u brzojavci na dra. Mile Starčevića, što sam prekasno saznao žalostnu viest o smrti njegova strica, te što mi ne bijaše moguće dati pri sprovodu zastupati obdarenu družbu sv. Cirila i Metoda za Istru, moleći ga ujedno u ime iste družbe, da izvoli primiti izraze mog iskrenog saučešća. Toliko sam se ja smatrao dužnim učiniti kao predsjednik družbe prigodom ovog udara po hrvatski narod. Slavnu skupštinu pako umoljavam, da u znak harnosti i počitanja prama takovomu darovatelju ustane i klikne: Slava dru. Anti Starčeviću! i da se to zabilježi u zapisnik današnje sjednice.

Drugi velevažni dar namienio je našoj družbi blagopokojni Mijo D. Babić, koji je u svojoj oporuci od 19. ožujka 1894. medju ostalim, naredio sljedeće:

„Društvu sv. Cirila i Metoda u Istri; dok mu je zadaća podpirati hrvatske narodne škole, zapisujem svotu od 25.000 for. dotično 50.000 kruna, ako bi ta svrha društva prestala ili samo

društvo, tad ova glavica ima sačinjavati zakladu stipendijalnu u korist ubogih, ali dobro napredujućih djaka bilo koje struke, koji se priznavaju hrvatske narodnosti i rodjeni su sada u pokrajini Istri“.

Pomenutom oporukom plemeniti rodoljub sjetio se i raznih drugih društava, kojih je zadaća kao što i našem, kulturni napredak našega naroda. Medju timi navesti ću samo našu seju, Bratovštinu hrvatskih ljudi u Kastvu, kojoj je veledušni pokojnik zapisao liepu svotu od 10.000 kruna; a to činim, da vam predočim, koliko se je onaj odlični muž zauzimao za napredak hrvatskog pučanstva u Istri, i koliko mu radi toga ima ovo zahvalno biti. Častna gospodo! Narod, koji odgaja muževe uma i srea, kakovimi bijaše nadaren pokojni Miho Babić, taj narod mora da do svoga cilja dodje, ma koliko bilo zlobnih protivnika, koji ga u tom plemenitom podhvatju smetaju, i svakojakih zapreka stvaraju. Dne 27. veljače t. g. primio sam od častnog gospodina Frana Folnegovića brzojavku o ovom velevažnom zapisu. G. Folnegović javi mi istodobno i dan sprovoda veledušnog dobrotvora.

Na to sam mu ja, nemogavši u pomanjkanju parobrodarske sveze osobno prisustvovati pogrebu, umolio pomenutog gospodina, da me on zastupa, da postavi u ime družbe na pokojnikov lies vienac, dostojan takovog rodoljuba, te da izrazi na grobu našu najtopliju hvalu na tako plemenitom daru. K tomu sam posebnom okružnicom pozvao sva ravnateljstva podružnica naše družbe, da bi što skorije upriličile zadušnice za pokojnikovu dušu, pozvav na njih sve članove.

Sudeći po onom, što se u novinah čitalo, teško da je ikoja podružnica propustila odazvati se pozivu. I doista pokojnik je više nego zaslužio, da mu istarski Hrvat bar tim putem izkaže svoju harnost i počast za taj njegov veledušni čin prema istarskom patniku. Da pak i ta slavna skupština izkaže svoje saučešće nad preranim gubitkom takovoga rodoljuba i svoju zahvalnost na veledušnom daru, predlažem da gospoda ustanu uzklikom: Slava Mihajlu Babiću! te da se ovo zabilježi u zapisnik današnje skupštine.

Što se tiče izpunjenja ovih zapisa, to se je do sada glede prvoga dobilo samo dotičnu objavu od častnog gospodina Franje Arnolda, komu je pokojni dr. Ante Starčević povjerio svoju oporuku i koja oporuka bijaše otvorena dne 28. veljače t. g. u pisarni istoga gospodina odvjetnika Arnolda pred baštinikom gospodinom Milom Starčevićem i pred tri svjedoka.

Što se pak drugoga zapisa tiče, to su žalibože nastale neke zapreke, o kojih ne treba da Vas obširnije obavijestim, jer držim, da su Vam jur poznate, pošto su se sve naše novine njima bavile. Kazat ću Vam samo to, da sam polag u novinama oglasenog savjeta gospodina Frana Folnegovića, pokojnikova pouzdanika i prijatelja, ovlastio dra. M. Rothkopfa, odvjetnika u Sarajevu, da zastupa našu družbu u ovom prilično zamršenom poslu,

te se ne može predvidjeti, kako će stvar svršiti. Svakako mogu Vas, č. g., uvjeriti, da je društveno ravnateljstvo poduzelo i da će poduzeti sve shodne korake, da blagotvorna pokojnikova namjena našoj družbi bude po mogućnosti izpunjena.

Milo mi je iztaknuti i danas, kao što sam to i prigodom lanjske glavne skupštine učinio, da na našu sreću traje još uvijek prema našoj družbi ona sućut i privrženost, na koje se je naišlo u svim slojevima hrvatskog i slovenskog pučanstva, od kada je ona stupila u život.

U tom pogledu veselim srcem saobćujem Vam, da cijelo hrvatsko i slovinsko novinstvo te i zamjeran broj pojedinih osoba obojega spola neprestano rade u korist naše družbe. Sveučilištni građani hrvatske narodnosti htjedoše upriličiti pak za dne 16., 17. i 18. srpnja t. g. u Osjeku djačku skupštinu. Pošto se je medju ostalim imalo na njoj pretresati i o sredstvima za što bolji napredak naše družbe, obnašlo je ravnateljstvo dati se na toj skupštini zastupati po jednom svojem povjereniku. Skupština je na žalost bila od strane vlade zabranjena, te se je o našoj družbi, kako i o ostalim točkama dnevnog reda moglo tek povjerljivo razpravljati. Za to svestrano i požrtvovno nastojanje red mi je ovdje u ime iste družbe najtoplije svima se zahvaliti. Da nehotice koga ne prešutim, moram pregorjeti želju, da navedem častna imena tih toli zaslužnih rodoljuba; što, kako se nadam, neće mi oni u grieh upisati.

O ekonomičnom stanju naše družbe potanko će vas izviestit gosp. blagajnik, ali i ja kao predsjednik družbe smatram si dužnošću u tom pogledu o najvažnijim vas točkama izviestiti. Kako ćete se, častna gospodo sjećati, u glavnoj skupštini, držanoj dne 4. travnja 1894., glasovalo se je o promjeni pravila i položio se je račun za prvu upravnu godinu, t. j. za razdoblje od mjeseca srpnja 1893. do 31. ožujka 1894.

Imovno stanje u toj periodu sastojalo se je u ovom:

Prihod	for. 12,416.75
Razhod	„ 2,261.78
Po tom višak	for. 10,154.97

U glavnoj skupštini držanoj dne 12. srpnja 1894. izabrala se je na temelju novih pravila društvena uprava, a dne 25. srpnja 1895. obdržavala se je prva glavna skupština na temelju novih pravila.

Polag blagajničkog izvješća pročitano u istoj skupštini, u drugoj upravnoj godini od postanka družbe, a prvoj od uvođenja novih pravila, naime u razdoblju od 1. travnja do 31. prosinca 1894,

utjeralo se je	for. 9,210.50
potrošilo se	„ 7,528.42
a imovno stanje poboljšalo se po tom za for.	1,682.08

Od postanka družbe do konca godine 1894. imovno stanje bilo je sljedeće:

Prihod	for. 21,672.84
Razhod	„ 9,790.20
Ostatak	for. 11,882.64

Polag blagajničkog izvješća, koje će vam se danas pročitati, u trećoj upravnoj godini od početka društva, a u drugoj od uveđenja novih pravila, naime u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 1895

utjeralo se je	for. 10,023.72
potrošilo se	„ 7,295.60
imovno stanje poboljšalo se za	for. 2,728.12

Imovno stanje od početka družbe, t. j. od mjeseca srpnja 1893. do 31. prosinca 1895. sastoji se kako slijedi:

Prihod	for. 31,696.56
Razhod	„ 17,085.80

Ostatak u novcu, tražbinah i uloženi
glavnica . . . . . for. 14,610.76

Ukupna glavnica za 31. prosinca 1895.

u gotovom novcu, tražbinah, uloženi
glavnica, pokretninah i nekretnina

sastojala se u . . . . . for. 28,077.54

O djelovanju društvenog ravnateljstva u minuloj upravnoj godini izviestit će vas potanje gospodin tajnik. Meni će biti čast samo u kratko kazati vam, štovana gospodo, što god o naših školah i naših podružnicah.

Iza kako je bila dovršena školska zgrada u Baderni, otvorila se je ondje, i to dne 29. siječnja t. g., prva redovita učiona naše družbe na veliko veselje i zadovoljstvo onoga pučanstva.

Odmah prvi dan upisalo se preko 70 djece. Obuka trajala je žalibože samo malo dana; jer je vlada naredila, da se obustavi radi pomanjkanja nekujih formalnosti. Društveno ravnateljstvo nastoji oko toga, da se zapreka odstrani.

I u Kašteliru dogotovljena je već krasna školska zgrada, te početkom buduće školske godine otvorit će se i ondje redovita pučka škola, budući da se već za istu našlo i osjeguralo valjanu školsku silu.

Dne 12. veljače 1896. svečano se je otvorila u Krkavcu polugodišnja obuka ove mlade učione, kojoj, kako se je u izvješću lanjske godine kazalo, naša družba pružila je pomoćnicu ruku, izdašnim prinosom za podignuće školske zgrade. Ali pošto je duhovni pomoćnik, koji je poučavao djecu, bio imenovan tajnikom biskupskog ureda u Trstu, prekinulo se je podučavanje; ali sva je nada, da će se i novi duhovni pomoćnik prihvatiti obuke djece, pa da će se ova nastaviti početkom nastajuće školske godine.

U Slumu kod Buzeta, stanovnici sagradili su zgradu za školu podporom družbe sv. Cirila i Metoda, koja zgrada bila je dne 23. rujna 1895. predana svojoj plemenitoj svrsi.

Ako Bog da, još tekom godine 1896. sagradit će se školske zgrade na buzetskom Krasu, u Bergudcu i Brestu i tako će se prosvjeta proširiti, kako je naš povjerenik prigodom otvorenja navedene učione razložno kazao, i u krajeve, kamo su se nekada ljudi bojali zalaziti.

U Juršićih nabavila si je družba tamošnju školsku zgradu za for. 3639.10.

A sada par rieči našim podružnicama.

Podružnice su za naše društvo, kako sam imao čast već u lanjskom svom govoru kazati ono, što su žile u organizmu čovječjega tiela: one mu daju snagu i život. Da se dostigne postavljeni cili, trebalo bi, kako sam u istom govoru kazao, da barem u svakoj župi, u kojoj stanuju sami Hrvati ili Slovenci, ili gdje oni sačinjavaju većinu pučanstva, bude po jedna podružnica. Postavio sam nadalje na srce svakomu Hrvat, koji se zauzima za napredak našega naroda, da pristupi kao član ovom našem društvu. Ova moja vruća preporuka nije imala žalibože željenog odziva; jer tekom ciele prošle godine ustrojile su se samo četiri nove podružnice tako da od 24, koliko ih je lani obstojalo, sada ih ima 28; pak i od ovih nekoje nijesu se još ni konstituirale, premda tomu neima nikakve zaprieke. Djelatnost jedne tih podružnica bila je međjutim od vladine strane obustavljena radi pomanjkanja prijave. — Ja se dakle opeta pozivljem na rodoljubno čuvstvo Hrvata i Slovenaca obojega spola naše pokrajine, moleći ih što toplije, da ustroje podružnica u što većem broju, i da oni, koji niesu još pristupili našem društvu, to što prije čine.

Iz sljedećih brojeva uvidit ćete, častna gospodo, skrajnu potrebu, da mi sa svim silama podupiramo ovo naše plemenito društvo, e da isto uzmogne odoljeti užasnom i ubitačnom djelovanju talijanskog društva „Lega nazionale“ u našoj zemlji.

Ravnateljstvo ovog društva podielilo je na svršetku godine 1895. forinta 4905 četrdeset i jednom mladiću i djevojkam, koji su učili u Gorici, Kopr, Roveredu i Trentu. Od tih je dobilo 8 kandidata učiteljstva u Kopr for. 579. 1 kandidatkinja učiteljstva u Gorici for. 80. — 13 kandidata za svećenički stališ u konvitku u Kopr for. 1250; 2 bogoslova u Gorici for. 100.

„Ta velika svota“, tako kaže urednik novine, iz koje sam izcrpio ove podatke, „izdana je dakle budućim raznaroditeljem hrvatske i slovenske djece u našem primorju, t. j. budućim talijanskim svećenikom, učiteljem i učiteljicam“.

Zaklinjem dakle svakoga Hrvata i Slovenca, komu i koliko stoji na srcu napredak našega naroda, da se sviestno drži spomenute moje preporuke. Neuk i zapušten je taj narod, ne švojom, nego krivnjom okolnosti; premda obdaren vanrednim svojstvima.

Čujte, č. g., kako veleumni Tomaseo aprostrofira ovaj narod, iz kojega je on sam pronikao: „Prama tebi, narode moj, nijesu mnogi drugi neg' poluljudi. Ne stidi se krvi svoje; pazi samo, da ti čista ostane. Tako govori Tomaseo o slavenskom narodu, onaj Tomaseo, komu ovih dana podignu njegovo rodno mjesto Šibenik krasan spomenik; onaj Tomaseo, koga bi naši protivnici htjeli prestaviti, kao da se je on izneverio svojemu narodu! Govoreći o podružnicama, nemogu a da se najtoplije nezahvalim koli odboru toli pojedinim članovom onih muških i ženskih podružnica, koji neumornim svojim radom podpomagaše društveno ravnateljstvo i tako mu olahkotiše težku njegovu zadaću.

Propustit ću i ovdje navesti iz navedenog razloga, imena onih, koji su se u tom pogledu osobito odlikovali.

U glavnoj skupštini držanoj dne 25. srpnja lanjske godine, preporučio sam, da bi podružnice poslale račune u roku ustanovljenom u § 14. društvenih pravila. Da se pak uzmognu držati u evidenciji imena svih upisanih članova, pa da može voditi kontrolu primitka njihovih prinosa i ostalih darova, preporučio sam u toj prigodi:

a). da se polag § 12. društvenih pravila svaki, koji želi biti članom družbe sv. Cirila i Metoda za Istru, upiše kao takav u jednu podružnicu iste družbe, koju on sam odabere;

b). da se plaćaju ili šalju članarine, prinosi i darovi namijenjeni za istu družbu, jednoj od naznačenih podružnica, koja polag § 26. pravilnika ima utjerati novce posebnimi arci sa odstrižci, a polag § 14. pravila i § 31. pravilnika dužna je poslati društvomu blagajniku u stanovitim razdobljima utjerane novce s izkazom dotičnih članova ili darovatelja.

Budući da se nijesu ovršile od strane nekih podružnica i rodoljuba ove za točnu upravu neobhodno potrebite naredbe, to je bilo društveno ravnateljstvo usilovano napomenuti je u svojim oglasim objelodanjenim u „Našoj Slogi“ od 7. svibnja t. g. br. 19. Ja ne mogu na ino nego i u ovoj prigodi što toplije preporučiti prijateljem naše družbe te ravnateljstvom njezinih podružnica, da se strogo drže navedenih ustanova, budući da inače nije moguće uvesti red i evidenciju u društvenu upravu. Na svršetku red mi je odazvati se žalostnoj jednoj dužnosti. Tekom prošle upravne godine izgnubila je naša družba jednog od velevrednih svojih članova u osobi doktora Antuna Podreke, bivšeg ravnatelja muške podružnice u Pazinu. U najljepsoj dobi svoga života, baš iza kako je pokojnik svršio sve svoje nauke i počeo najuspješnije raditi za svoj mili rod, komu bijaše pripravan svaku žrtvu doprinesti, nemila ga smrt pokosi. U znak vaše sućuti nad takovim gubitkom pozivljam vas, č. g., da ustanete i da se to zabilježi u zapisnik današnje sjednice.

Ovaj svoj govor izgovorio je g. predsjednik tako žarko i zanosno, da su mu skupštinari često povladjivali, a na svrsi pozdravili ga sa urnebesnim: „Živio!“

Istodobno predloži veleuč. g. Dr. U. Laginja, da se govor g. predsjednika, u kojemu je sumarno naslikano stanje družbe i krasno ocrtana njezina nužda, s podpunim zadovoljstvom primi do znanja. Taj predlog bje od skupštine oduševljeno prihvaćen.

III. točka dnevnoga reda.

Čitanje zapisnika posljednje glavne skupštine.

Pošto je zapisnik lanjske glavne skupštine bio štampan u posebnom izvještaju, koji se netom pred nekoliko dana porazdijelio među članove družbe, to se ga na predlog veleuč. g. Dra. Dinka Trinajstića smatra pročitanim.

IV. Točka dnevnoga reda.

Izvišće tajnika.

Poštovana skupštino!

„Ja ne poznajem hrvatsko društvo, koje bi zasluživalo i trebalo pripomoć, kako ova tri.“

Te se riječi mimo druga dva hrvatska kulturna društva protežu i na dičnu našu družbu sv. Cirila i Metoda za Istru, čiju je znamenitost tim načinom hotio da pred smrt svoju iztakne veliki umnik i učitelj hrvatskoga naroda Dr. A. Starčević.

I zaista, više no ikoje društvo širom otačbine naše, sveta naša družba zavriedjuje, da joj se posveti, što veća skrb i pažnja.

Na skoro usahloj grani nekoč zelenoga hreka, na samoj medji, gdje se naš narod najvećma prikućio zapadu, traje jadan život tužan Hrvat, kroz vjekove i vjekove od svih napušten i zaboravljen. Dok malone čitava Evropa slavi svoj preporodjaj i svoje uskrsnuće, mnogi istarski sirotan mora da pod nesnosnim stanjem tumara u tmimi neznanja, gledajući, gdje mu inorodnik grdnom silom grabi sitnu dječicu, da joj nježna nedužna srdašca zalije žučju i otrovom, koji će ona u poznija vremena pod plaštom bezdušnog renegatstva uljevati u krvareće rane svojih otaca i nesretne svoje braće. Na tužnu sliku ove naše pokrajine moralo je

da se srce svakog pravog rodoljuba do dna potrese, i tako, jedino tako dade se tumačiti ono žarko zanimanje, kojim hrvatski narod prati već od njezinog osnutka razvitak naše družbe ove naše miljenice, koja si je postavila zadatak da našu narodnost spasi od gotove i sjegurne propasti.

Na glas požrtvovnih i vrlo zaslužnih naših prvaka podigao se narod i stao se kupiti oko svetog barjaka dične družbe. Velikim zanosom i oduševljenjem stala se u narod širiti utješljiva viest o skorjoj pomoći, što će ju siroti istarskoj namicati dična družba pod zaštitom sv. braće Cirila i Metoda. U tu svrhu nastojali su mnogi, da našu družbu ojače i osile, a u mnogim mjestima naše Istre stali se udruživati rodoljubi osnivajući družbine podružnice.

Broj tih podružnica ponarasao je prilično, tako da već danas možemo kao obstojeće, bilo od prije, bilo od lanjske godine, brojiti ove:

U Kastvu (mužka i ženska), Opatiji (mužka i ženska), Vrbniku (mužka i ženska), Štrpedu, Mihotićima, Voloskom (ženska), Veprincu, Omišlju (mužka i ženska), Puli, Pazinu, Žminju, Boljunskom polju, Ždrenju, Sv. Martinu, Sv. Ivanu, na Vrhu, u Medulinu, Bermu, Dubašnici (ženska), Bermu i u Sv. Petru u Šumi, tako, da je naša družba koncem godine 1895. imala 25 podružnica.

Nade je dakle, da naš narod, koji je osnutak ove družbe toli zanosno pozdravio, neće da sustane na po puta, već da će nastojati, kako bi osnivanjem novih podružnica i pribavljanjem novih članova istu što više ojačao, da uzmogne sasna slobodno razmaknuti što veću djelatnost u korist i probitak zapuštenoga našega naroda podizanjem školstva u Istri.

Prije nego li rečem koju o pojedinim podružnicam, napomenuti mi je sljedeće:

U blagajničkom izvješću za 1895. izkazano je poštovanoj skupštini, koliko su razne podružnice poslale novca središnjem ravnateljstvu tečajem god. 1895.

K tomu imam primjetiti, da što se do sada znade, imaju još novca sljedeće podružnice i to:

Ona u Puli (mužka, do sada jedina) imala je koncem 1895. for. 231.36. Ona ulaže svoju gotovinu kod c. i kr. poštne štedionice, sabirnica Medulin pod br. 105,406, a podružnica Žminj imala je koncem g. 1895. s interesi priritimi glavnicu, ukupno for. 187.70, uloženi pod br. 178 pri Istarskoj Posujilnici u Puli.

Željati bi bilo, da sve podružnice, po paragrafu 14. društvenih pravila, šalju na dobu odmah po svršetku godine točna izvješća, da se u buduće bude moglo znati pravo stanje baš za godinu, o kojoj se daje izvješće.

Tečajem ove godine primilo se je razmjerno liepih svota od pojedinih podružnicah, od kojih nekoje hvalevriedno djeluju, te bi imale biti drugim na pobudu i uzor. Taj prihod biti će dakako izkazan u računu za god. 1896., nu sada budi samo napomenuto,

da su do konca junija ove godine razne podružnice priposlale ukupno for. 814.45, od kojih for. 247.42, unesenih u stupac prihoda „Darovi, zapisi i prihodi od zabava“, a forinti 567.03 unesenih u stupac „Prinosi podružnica“.

O pojedinih podružnicah časti se uprava izvjestiti sljedeće:

1. **Pula**: Ravnatelj za 1895. g. Franjo Mihaljević, tajnik g. Josip Tomažin, blagajnik g. Dr. Ivan Zuccon.

Broj članova 80, od kojih: utemeljitelj 1, godišnjih 62, izvanrednih 17.

Prihod do konca 1895. for. 237.90, a po odbitku troška od for. 5.96, daje čistu imovinu od for. 231.94.

2. **Ženska podružnica u Vrbniku**: Ravnateljica g. Femka Trinajstić, zamjenica g. Marija Volarić, tajnica g. Tereza Matanić, zamjenica g. Mare Volarić, blagajnica g. Marija Kaliterna, zamjenica g. Dinka Volarić.

Broj članica 33 i to sve redovite.

Prihod do konca 1895. iznašao je for. 11.10, troškovi 10 novč. Čisti prihod iznašao 11 for.

3. **Mužka podružnica Vrbnik**: Ravnatelj č. g. Volarić pop Frane, duhovni pomoćnik, tajnik g. Ivošić Ivan, občinski tajnik, blagajnik g. Niko Volarić, trgovac.

Svih članova bilo je ukupno 41, od kojih 10 redovitih, a 31 izvanrednih.

Prihoda bilo je u svemu 27 for. 50 novč.

4. **Mužka podružnica u Štrpedu**: Ravnatelj podružnice gosp. Fran Flego, tajnik g. Antun Flego, blagajnik g. Antun Crnac.

Broj članova 51, od kojih 2 redovita i 49 izvanrednih.

Prihod podružnice do konca 1895. iznosio je 30 for. 67 novč.

5. **Ženska podružnica u Mihotićih**: Ravnateljica gdja. Anastazija Kundić, tajnica g. Ivanka Šepić, blagajnica g. Franjica Grgurina.

Svih članica bilo je ukupno 52, od kojih 41 redovitih, a 11 izvanrednih.

Prihod tečajem god. 1895. iznašao je 85 for. 78 novč.

6. **Ženska podružnica u Opatiji**: Ravnateljica gdja. Sofija Šabec, tajnica g. Emica Jurković, blagajnica g. Marija Jurković.

Članica za god. 1895. bilo je 56, od kojih 54 redovite a 2 izvanredne.

Čisti prihod iznašao je u godini 1895. 143 for. 63 novč.

7. **Ženska podružnica u Omišlju**: Ravnateljica za god. 1895. g. Ursa Jurjević, tajnica g. Berne Lesica, blagajnica g. Dume Albaneže.

Članica bilo u god. 1895. ukupno 29.

Prihod iznašao 15 for. 84 novč., odbivši od toga potrošak od 26 novč. Ostaje čistoga prihoda 15 for. 58 novč.

8. Ženska podružnica u **Dubašnici**: Ravnateljica g. Katica Maškulin, tajnica g. Marica Kraić, blagajnica g. Marica Šubalja. Podružnica imala je u svem 48 članica.

9. Muška podružnica u **Dubašnici** bila se je jur i konstituirala, ali sada zakonito ne postoji, pošto je slučajno izostala prijava iste, ili je barem dvojbeno, je li prispjela na nadležnu oblast.

10. Ženska podružnica u **Voloskom**: Ravnateljica gdja. Avelina Fabijanić, tajnica g. Zorka Stanger, blagajnica g. Anka Tomičić. Članica bilo je u g. 1895. u svemu 62, od kojih 52 redovitih a 10 izvanrednih.

U ime članarine utjeralo se 57 forinti.

11. Podružnica na **Boljunskom polju**: Članova bilo u svemu 73, od kojih 13 redovitih, a 60 izvanrednih.

Ukupni prihod iznašao je u god. 1895. 87 for. i 73 novč.

12. Podružnica u **Medulinu**: Čistog prihoda unišilo je u god. 1895. for. 37.46.

13. Podružnica u **Veprincu**: Ravnatelj č. g. Mijo Laginja, tajnik g. Ante Iskra, blagajnik g. Ivan Blagar.

Ukupni prihod u god. 1895. iznašao je 51 for. 45 novč. Odbiv potrošak od 65 novč., ostane čistog prihoda for. 50.80.

14. Muška podružnica u **Kastvu**: Ravnatelj g. Kazimir Jelušić, tajnik g. Petar Juretić, blagajnik g. Rudolf Jurinac.

Članova bilo u svemu 40. Njezin ukupni prihod iznosio je preko 500 forinti.

O inih podružnicah ravnateljstvo nije za sada u stanju, da potanje izvjesti. Izražava pako svoju vruću želju, da iste marljivo ustraju u svom radu, da ih i ostale sliede i da se još što više podružnica ustroji.

Posebni prinosi priskočila nam je i prošle godine u pomoć osobito Hrvatska i Dalmacija. Od družbinih povjerenika stekli su si najvećih zasluga: gg. Rikard Katalinić Jeretov u Zadru i č. g. pop Ante Volarić na Rieci. Prvi je tekom godine sakupio izdašnu svotu u iznosu od 827 for. i 52 novč., a drugi u raznih zgodah sabrao 379 for. i 7 novč. Živili!

Od povećih prinosa priposlanih na družbu tekom god. 1895. navesti mi je ponajprije već u lanjskoj glavnoj skupštini iztaknuti dar slavnoga kluba stranke prava u iznosu od 3278 for. 45 novč. glavnice, na koju su do konca 1895. narasli interesi sa 631 for. 84 novč. Ta svota bila je namienjena za prenos ostanaka Zrinjskoga i Frankopana.

Budi sa ovog mjesta izražena takodjer najdublja hvala čitavom hrvatskom novinstvu, koje je bez razlike stranaka najvećom susretljivošću radilo u prilog našoj družbi.

U ime uboge naše sirotinje umoljavamo slavna uredništva raznih novinah, da bi se i unapried zauzimala za procvat i napredak te naše miljenice.

Konačno red je, da što toplije i usrdnije zahvalim plemenitim onim revnim sabiračem, koji ne propuštaju zgode, a da nebi kod bilo kakovog sastanka uznastojali da sakupe ma i omalenu svoticu za našu družbu. Tako valja! Živili!

O stanju družbine imovine čuli ste potanko izvješće g. blagajnika, a ja ću samo da spomenem, da se je tekom god. 1895, što putem podružnica, a što opet kroz članove utemeljitelje i podpirajuće, te kroz zapise i posebne prinose cjelokupna imovina družbe prilično pomnožila.

Družba je u školske svrhe i tekom god. 1895. izdala liepu svotu. A nije ni čudo. Bilo je skrajno doba, da priskočimo u pomoć našoj sirotnji. Svako otezanje moglo bi bilo postati po nas kobno. To je već u prvom početku uvidjelo ravnateljstvo družbe, te se je prema tomu i ravnalo.

Pokušat ću sada, da sa nekoliko poteza ocrtam djelovanje ravnateljstva u upravnoj godini 1895.

Usljed promjene družbinih pravila, ravnateljstvo je svu svoju pozornost obratilo na podružnice, nastojeći, da se ih što više ustroji, a osnovanim, da daje nekakvu direktivu, kojom će se iste ravnati i jačiti. U to ime naručile se tiskalice, kojma bi se olahkotilo upravljanje podružnica. Tiskalice su se porazdilele medju pojedine podružnice, nu kako već napomenuh, žalibože još se nisu tako uredile, da bi sve i na dobu dostavile ravnateljstvu izpunjena izvješća. Bilo bi željeti, da se to izpunja točno u interesu družbe, te radi lakšeg i točnijeg upravljanja.

Dne 25. julija 1895. sazvaio je g. predsjednik glavnu skupštinu družbe, koja se obdržavala u prostorijah opatijske „Zore“. Tiskano i medju sve članove razaslano izvješće govori potanje o teku te skupštine, na kojoj se medju inim odlučilo, da se za družbine članove utemeljitelje tiskaju diplome, te da se dobave i posebne škrabice za sakupljane milodara za družbu. Ravnateljstvo je oba ta zaključka glavne skupštine djelomice izvelo. Diplome su gotove, te će se što prije razaslati članovom utemeljiteljem, a od škrabica već su se njekeje ponamjestile u Kastvu i Opatiji.

Družbino se je ravnateljstvo zbog lakšeg upravljanja sastajalo svakog mjeseca u sljednicama, koje bi sazivaio gosp. predsjednik. U tih se sjednicah razpravljale i pretresivale razne molbe, što bi stizale na ravnateljstvo. Veliku pažnju posvetilo je ravnateljstvo družbinim školam i učiteljstvu, koje bi imalo da stupi u njezinu službu.

U to ime ono se je brinulo za to, da se uredi odnošaji izmed družbe i njezinih učitelja.

Izim toga se je u upravnoj godini 1895. omogućio podporama naše družbe obstanak: 1. pomoćne škole u **Krkavcih** (občina Pomnjan, sudbeni kotar Kopar), 2. te one u **Slumu** (mjestna občina i sudbeni kotar Buzet).

Prva je dobila, kao što je već to napomenuto u izvješću lanjske glavne skupštine, 500 for., a druga 300 forinti.

Hvalevriednom požrtvovnošću pitali su nekoji stanovnici Sluma na svoje ime zajam od 150 for., da kupe pokućstvo i učila za školu u Slumu. Uprava družbe dozvolila im je rado taj zajam bezkamatno.

Glede škole u **Kašteliru** izjavljam s veseljem, da je ista već posve gotova, te se je ravnateljstvo pobrinulo za vrstnu učiteljsku silu, tako da je stalna nada, da će već u jeseni buduće školske godine započeti podučavanje na toj školi.

Što se pako tiče škole u **Baderni**, to je već u decembru mjeseca 1895. uprava družba sklopila ugovor s dotadanjim učiteljem u Kubeđu g. J. Pećarićem.

Velečastni gospodin Jakov Ladavac, nadžupnik u Krkavcih izvješćuje, da se u tamošnju školu već početkom školske godine 1895.-96., upisalo 112 djece obojega spola. Sada podučaje častni gospodin Josip Krančić, duhovni pomoćnik u Krkavcih. Polazak djece je dobar, uspjeh pohvalan.

I drugih velevažnih zaključaka stvorilo je ravnateljstvo družbe, nu pošto se njekeje od njih poprimilo istom u ovoj godini, a ostali imadu da se izvedu, to će se o istih izvjestiti u budućim izvješćajima. Tvrdo se nadamo, da će poštovana skupština već iz navedenoga uvidjeti, da je ravnateljstvo radilo sve moguće, da zadovolji svrsi družbe. Čudesa dakako da nije moglo da učini, nu nade je, da će uz revno sudjelovanje poštovane skupštine, te uz požrtvovnost naših rodoljuba u buduće moći, da se narodu predstavi obilnijim djelovanjem. Prvi, najteži korak učinjen je. Do nas svih stoji, hoće li biti većeg napredka. Pognimo dakle, pognimo jače, življe, da sa obzorja tužne Istre nestane crnih oblaka neznanstva, i da na našem nebu sjajnije i jasnije sinu one dvie naše luči već od prvih vjekova kršćanstva — do dva narodna sveca — sv. Ciril i Metod.

To se izvješće prima sa zadovoljstvom.

V. točka dnevnoga reda.

Izvišće blagajnika.

(Pročitao i tumačio u ime ravnateljstva odbornik g. Dr. M. Laginja).

Poštovana skupštino!

Uprava družbe časti se izvjestiti Vas o vodjenju blagajne tekom godine 1895. ovako:

Prihod:

1. Od utemeljiteljnih i podupirajućih članova for.	600.—
2. Od redovitih i izvanrednih članova . . . . . "	62.50
Opaža se pri tom, da će biti više takovih članova; nego radi nedostatne oznake sabirača ili novina, koje priobćuju, nije se moglo sve točno označiti, pak prinosi takovih članova dolaze u sljedećoj stavci pomješani s drugima.	
3. Od darova, zapisa i prihoda od zabava, u kojih je i glavnica od forinti 3278.45 zaklade za prenos ostanaka Zrinsko-Frankopanskih, što ju je stranka prava darovala družbi . . . . . "	6,979.14
4. Od Cirilo-Methodijskih darova . . . . . "	16.—
5. Od prinosa podružnica . . . . . "	557.56
Ta svota priposlana bijaše tečajem g. 1895. središnjem ravnateljstvu družbe kako sljedi:	
a). Opatija , muška i ženska podružnica, čist ostanak zabave (Silvestrovo g. 1894.) for.	65.—
b). Boljun , podružnica na polju, januar 1895. . . . . "	37.35
c). Ista, poslala junija 1895. . . . . "	22.33
d). Kastav , muška podružnica, članarina i darovi u prvom polugodištu g. 1895. . . . . "	111.82
e). Kastav , ženska podružnica za isto . . . . . "	49.10
f). Omišalj , ženska podružnica poslala . . . . . "	15.84
g). Mihotići , ženska podružnica poslala . . . . . "	65.78
h). Štrped , muška podružnica za dobu od 21. oktobra 1894. do 21. oktobra 1895. . . . . "	25.97
i). Mihotići , ženska podružnica, sakupljeno na sv. misi č. g. Kažimira Mandića . . . . . "	20.10
j). Volosko , ženska podružnica . . . . . "	82.47
Porto . . . . . for.	8,215.20

	Riporto . . for.	8,215.20
k). Veprinac , muška podružnica . . .	for.	50.80
l). Vrbnik , muška podružnica	"	11.—
6. Od prodanih knjiga i različita	"	4.54
7. a). Od povraćenih ili dignutih glavnica . . .	"	800.—
(naime for. 700.— dignuti od poštne štedionice i for. 100.—, što su ih povratili supruzi Štule, solidarni jamci duga odlomka Pregare, občina Buzet).		
7. b). Od interesa naraslih tečajem 1895. pri raznih zavodih, pri kojih su uložene glavnice . . .	"	1,003.88
	<u>Ukupni prihod . . for.</u>	<u>10,023.72</u>

Razhod

bio je tečajem godine 1895. sljedeći:

1. Upravni troškovi	for.	88.—
2. Podpore (učenikom)	"	—.—
3. Školski troškovi	"	6,874.80
i to:		
a). podpora za školu u Krkavcih . . for.	500.—	
b). podpora za školu u Slumu	"	300.—
c). kupovina, troškovi i osjegurnina školske zgrade u Juršićih	"	3,639.10
d). daljnji troškovi gradnje škole u Kašteliru	"	2,162.99
e). podjenje i preuredjenje školske zgrade u Baderni i štednjak	"	172.71
f). učitelju J. Pečariću na račun plaće izdano tečajem 1895.	"	100.—
	<u>Skupa kao gore . . for.</u>	<u>6,874.80</u>
4. Knjige, tiskaniče i različita	"	332.80
od čega otpada na vrednost blagajne f. 118.53, a na vrednost pisaćeg stola f. 36.99.		
5. Uloženi kapitali	"	8,702.56
i to:		
a). kod istarske posujilnice u Puli . for.	1,473.94	
sa interesom naraslim 1895.	"	273.82
b). kod iste: zaklada za prenos ostanaka Zrinsko-Frankopanskih	"	2,500.—
sa interesom naraslim 1893., 1894., 1895.	"	352.91
c). kod podružnice Istarske posujilnice u Pazinu	"	500.—
sa interesom naraslim 1895.	"	5.62
	<u>Porto . . for.</u>	<u>5,106.29 for. 15,998.16</u>

	Riporto . . for.	5,106.29 for. 15,998.16
d). kod posujilnice u Koprnu interes narasao 1895. na prijašnje uložke	"	11.08
e). kod posujilnice u Podgradu	"	2,000.—
sa interesom naraslim 1895.	"	61.30
f). kod c. kr. poštne štedionice u Beču sa interesom na taj i prijašnje uložke naraslim tečajem 1895.	"	303.81
g). kod štedionice u Senju dio darovane nam zaklade za prenos kosti Zrinsko-Frankopanskih	"	12.80
sa interesom naraslim od 1. februara 1887. do konca g. 1895.	"	564.20
h). kod hrvatske eskomptne banke u Zagrebu dio darovane nam zaklade (kao ad g.) u 3 knjižice i to broj 2286, 5463, 3247 ukupno sa interesom naraslim tečajem 1895. (računan poprečno po 4 ^o /o)	"	270.26
i). kod Krbavca Antona i drugoga iz Sluma (zadužnica dd. Buzet 7. septembra 1895.) pozajmljenih im za nabavu školskog naređa	"	214.25
	"	8.57
	"	150.—
	<u>Skupa kao gore . . for.</u>	<u>8,702.56</u>

Ukupni razhod tečajem 1895. . . for. 15,998.16

Ako se odbiju od ukupnog razhoda iznosi tečajem iste godine uloženi kod raznih zavoda, kao gore, sa . . . . . for. 8,702.56
 to proizlazi čisti potrošak od . . . . . for. 7,295.60
 dočim je prihod bio . . . . . for. 10,023.72
 dakle veći od pravog potroška za . . . . . for. 2,728.12 ✓

Poslovanje blagajne otegoćeno je tim, što stranke, koje pošiljaju novac za družbu, ne označe uvijek točno, je li dotična svota čisti dar, ili je i u koliko godišnja redovita članarina ili dio utemeljiteljne svote. Zato uprava družbe preporuča toplo svim sabirateljem, da po mogućnosti sve točno označe.

Glede povećih iznosa utemeljiteljnih svotah, uplaćenih tečajem godine 1895. (prihod broj 1) opaža se sljedeće:

1. Glavač Josip, učitelj u primorskoj Građiški, utemeljitelj od prije, doizplatio je . . . . . for. 80.—

Novi utemeljitelji:

2. Velikanje Josip, kapelan u Juršićih (Vodnjan) izplatio podpuno . . . . . for. 100.—

358.08
313.57
=45.11

- 3. Šileny Vaclav, duhovni pomoćnik u Kastvu, platio podpuno . . . . . for. 100.—
- 4. Vrabc Ivan, duhovni pomoćnik u Kastvu, platio na račun . . . . . " 50.—
- 5. Klofanda Vaclav, kapelan u sv. Mateju, platio na račun . . . . . " 50.—
- 6. Gospodja Franica udova Lenac rođ. Čeh u Lovranu, platila podpuno . . . . . " 100.—
- 7. Švarić Janko, posjednik u Brezah kod Samobora, nasljednik ljekarnika Franje Šeste u Karlovcu, platio podpuno . . . . . " 100.—

K tomu je Dr. Matko Laginja, odvjetnik u Puli, uplatio tečajem god. 1895. u podružnicu družbe u Puli na račun utemeljiteljne svote 40 for.

IZKAZ

o povećanju družbine imovine u god. 1895. i podpuno stanje iste dne 31. decembra 1895. za prenos na 1. jenara 1896.

I. Imovina u novcu i u uloženi glavnica iznašala je koncem god. 1894. . . . for. 11,882.64 a koncem god. 1895.:

- 1. Kod istarske posujilnice u Puli uložak br. 87 . . . . . " 4,719.60
  - 2. Kod iste uložak br. 78 . . . . . " 2,852.91
  - 3. Kod njezine podružnice u Pazinu, uložak br. 15 . . . . . " 505.62
  - 4. Kod posujilnice u Koprui . . . . . " 11.21
  - 5. Kod posujilnice u Podgradu . . . . . " 2,061.30
  - 6. Kod c. k. poštne štedionice . . . . . " 12.80
  - 7. Kod senjske štedionice . . . . . " 834.46
  - 8. Kod hrvatske eskomptne banke u Zagrebu . . . . . " 222.82
  - 9. Kod g. Dra. Andrije Stangera (ručna blagajna) . . . . . " 358.68 ✓
  - 10. Kod uredništva „Naše Sloge“ . . . . . " 686.83 1/2 ✓
  - 11. Kod g. Peršića Nikole . . . . . " 850.71 1/2 ✓
  - 12. Kod g. Jurkovića Jakova . . . . . " 140.— ✓
  - 13. Tražbina prema odlomku Pregara, dotično suprugom Štule . . . . . " 700.—
  - 14. Tražbina prema Krbavcu i Dr. iz Sluma . . . . . " 150.—
  - 15. Iznos za školu u Golgorici izručen Dru. Dinku Trinajstiću . . . . . " 500.—
- Ukupno . . . for. 14,606.95

11.882.64
2036.23
14.606.95

2425.82
2036.23
= 299.64

Riporto . . for. 14,606.95

Prispodobiv to stanje sa onim, što je bilo koncem godine 1894. u iznosu od . . . . . " 11,882.64

daje nam, da se je imovina povećala u novcu i uloženi glavnica za . . . . . for. 2,724.31 ✓

II. Imetak u školskih zgradah povećao se je tečajem god. 1895. popravi, preuredjenjem novimi gradjama i nakupom:

- 1. U Baderni za . . . . . for. 172.71
- 2. U Kašteliru za . . . . . " 2,162.99
- 3. U Juršićih za . . . . . " 3,639.10 " 5,974.80

II. Imetak u pokretninah povećao se je tečajem godine 1895. za željeznu vatrobranu blagajnu (po odbitku 10%) . . . . . for. 118.53 i za pisaći stol . . . . . " 36.99 " 155.52

Ukupno povećanje imetka tečajem 1895. iznosi . . for. 8,854.63

Stanje imovine 1. jenara 1896.

(Po podrobnom inventaru).

- 1. Nekretnine (školske zgrade i vrtovi) . . . for. 13,815.07
- 2. Tražbine . . . . . " 850.— ✓
- 3. Glavnice uložene kod raznih zavoda s kamata do 31. decembra 1895. . . . . " 11,220.72
- 4. Gotovina u ručnih blagajnah . . . . . " 2,036.23 ✓
- 5. Pokretnine po odbitku običnih 10% . . . . . " 155.52

Ukupno . . for. 28,077.54

slovom: dvadeset osam hiljada sedamdeset i sedam forinta i pedeset i četiri novčića.

Glede gotovine u ručnih blagajnah opaža se, da je tečajem ove godine većinom opet koristonosno uložena u razne zavode.

Pročitano izvješće skupština prima sa zadovoljstvom do znanja.

VI. točka dnevnoga reda.

Izvišće nadzornoga vieća.

Nadzorno vieće pregledalo je društvene račune od 1. januara 1895. do 31. decembra iste godine i u redu pronašlo, kako u izvještaju blagajnika izkazano; stoga gosp. prof. Vjekoslav Spinčić u ime revizionalnog odbora pročitao izjavu istoga, uz predlog, da

se upravi družbe za njezino djelovanje tečajem god. 1895., toliko u pogledu virtualnog, koliko novčanog posljedka, podieli absolutorij, što je skupština jednoglasno prihvatila.

VII. točka dnevnoga reda.

Izbor odstupajućih odbornika.

Pošto dosadašnji članovi ravnateljstva gg. Jakov Jurković, blagajnik, Niko Peršić, tajnik i Ivan Fiamin, odbornik odstupaju, biraju se u odbor družbe sljedeća gospoda:

1. Gosp. Dr. Niko Fabianić, občinski lječnik u Voloskom.
2. Gosp. Ante Šimunić, pom. kapetan i posjednik u Voloskom.
3. Gosp. Ljudevit Čiković, kapelan u Opatiji.

VIII. točka dnevnoga reda.

Možebitni predlozi.

1. Gosp. Dr. Dinko Trinajstić predlaže, da bi družba podnesla na ces. kr. Ministarstvo bogoštovja i nastave spomenien, glede ustanovljenja hrvatske gimnazije u Pazinu.

Gosp. Dr. M. Laginja predlaže, da bi se ista spomenica poslala takodje na osobu g. ministra predsjednika.

Gosp. Dr. Mato Trinajstić predlaže, da bi se podnesla na ministarstvo spomenica za ustanovljenje pučkih škola svagdje ondje gdje imade dostatan broj djece dužne polaziti pučku školu.

Predlog g. Dra. Dinka Trinajstića popunjen onim Dr. Matka Laginje skupština prima jednoglasno. Usvojen je takodjer i predlog g. Dra. M. Trinajstića u smislu, da se posebna spomenica podnese na g. ministra predsjednika i na gospodina ministra nastave glede pučkih škola u Istri za hrvatsku, dotično slovensku mladež dužnu položiti pučku školu.

Gosp. Lacko Križ odaslanik podružnice Pula postavlja — obrazloživ ga — sljedeći predlog:

„Da se Puljska podružnica uputi, učiniti sve moguće da sve predizvide i predradnje izvede za ustanovljenje barem jedne pučke škole u Puli, i da gotovim predlogom dodje pred ravnateljstvo družbe. I to po mogućnosti već tekom godine 1896.“

Nakon što su o tom predmetu govorila gg. Dr. Dinko Vi-tezić i Dr. M. Laginja, skupština prima jednoglasno predlog gosp. Lacka Križa.

3. Prima se, kao preporuka ravnateljstvu, predlog gosp. Dr. Dinka Trinajstića, o uvedenju čekovnih knjižica, putem kojih bi podružnice laglje i jeftinje slale novac na centralni odbor.

4. Gosp. Lacko Križ, predlaže, da se gosp. Rikardu Kataliniću Jeretovu obzirom na njegovu veliku požrtvovnost kojom radi u prospjeh družbe, izjavi osobita zahvalnost, što da se ima zabilježiti u zapisnik.

Taj se predlog prima jednoglasno uz predlog g. Dra. Mata Laginje, da se isto i s istih obzira učini i častnomu gosp. Antunu Volariću družbinom povjereniku na Rieci.

5. Nakon živahne debate, u kojoj su sudjelovala gg. profesor Vjekoslav Spinčić, Slavoj Jenko i drugi, skupština zaključuje, da ravnateljstvo može sazvati redovitu, godišnju glavnu skupštinu takodjer i izvan Opatije u koji drugi kraj, po svojoj uvidjanosti.

6. Čitaju se brzojavni pozdravi iz Trsta i onaj iz Zadra od g. R. Katalinića Jeretova.

Pošto se time iscrpio dnevni red, g. predsjednik zatvara skupštinu, pozvav prisutne, da izraze svoju privrženost Njegovomu Veličastvu, Premilostivomu Našemu Cesaru i Kralju Franu Josipu I., našto se skupština odazva trokratnim burnim: **Živio!**

Članovi utemeljitelji do konca god. 1895.

Članovi utemeljitelji, koji su do konca godine 1895. uplatili utemeljiteljnu svotu od 100 forinti, ili se obvezali uplatiti u ustanovljenom roku, jesu sljedeći:

1. Antić A. L., pom. kapet., Bakar.	21. J. J., Kopar.
2. Babić Mijo, veletržac, Sarajevo.	22. Jakovčić Ivan, pom. kapet., Rieka.
3. Dr. Ivan Banjavčić, odvjetnik, Karlovac.	23. Jelačić grof Gjuro, Novi dvori (zaprešić).
4. Milutin Barač, ravnatelj tvornice, Rieka.	24. K. Iv., Knin.
5. Belavić Mate.	25. Kalac Ante, nadžupnik, Buzet.
6. Biankini Gjuro, urednik „Narodn. Lista“, Zadar.	26. Kiseljak Dr. Ivan, liečnik, Rieka.
7. Bollé Ivan, trgovac, Rieka.	27. Kornitzer Dr. Gustav, odvjetnik, Karlovac.
8. Brozović Pop Vjekoslav, dušobrižnik, Crnica.	28. Križevačka grad, občina.
9. Bučar Roko, Zagreb.	29. Kumičić Toma, veleposjed., Berseč.
10. Burić Marko, veletržac, Rieka.	30. Klofanda Vaclav, kapel., Sv. Matej.
11. Burgstaller Gjuro, trg., Karlovac.	31. Laginja Dr. Matko, odvjetnik, Pula.
12. Crnadak Dr. Vlad., odvjet., Sisek.	32. Lenac udova Franjica, Lovran.
13. Derenčin Dr. Josip., kotar. liečnik, Križevci.	33. Matejčić Fran, professor, Kopar.
14. Flegar Josip, župnik, Sušnjevia.	34. Mikisa Andre, župnik, Lanišće.
15. Gjureković Vlad., mag. farm., Gospić.	35. Milovčić Rudolf, Drd., Beč.
16. Glavac Josip, učitelj, Gradiška.	36. Modrušan Gustav, liečnik, Karlovac.
17. Gorec Fran, župnik, Baderna.	37. Nikolić-Podzrinski Dr. pl. Vladimir, Zagreb.
18. Haramija Stjepan, trgovac, Sušak.	38. Občina Kastav.
19. Hegedić Vjekoslav, župnik, Dubovac.	39. Orlandini Vinko, župnik, Rakotole.
20. Hladky Teodor.	40. Pajkurić Andre, pom. kap., Rieka.
	41. Pančur Fran, professor, Kopar.
	42. Pavačić Braća, trgovci, Rieka.

43. Pisačić pl. Franjo, veleposj., Zlatar,	56. Trinajstić Dr. Dinko, odvjet., Pazin.
44. Podružnica Podgrad.	57. Trinajstić pop. Ivan, Malinska.
45. Randić Ivan, brodovlastnik, Rieka-Kostrena.	58. Trinajstić Dr. Mate, odvjet., Buzet.
46. Relja L. P., Zadar.	59. Vlahov vitez Bogdan, tajnik, Solno-grad.
47. Rod. pokoj. prof. M. Jerković.	60. Vilhar Sćitimir.
48. Ružić Gjuro, veletržac, Rieka.	61. Vitezić Dr. Dinko, odvjetnik, Krk.
49. Stanger Dr. Andre, odvjet., Volosko.	62. Vranić Ivan, župnik, Vrh kr. Buzeta.
50. Snap Konrad, kanonik, Zagreb.	63. Vrbanić Adele, gospodja, Karlovac.
51. Šterk Ante, pom. kap., Rieka.	64. Vrbanić Josip, načelnik, Karlovac.
52. Svarić Janko.	65. Vrabec Ivan, kapelan, Kastav.
53. Šileny Vaelav, kapelan, Kastav.	66. Velikanje Josip, kapelan, Jursiči.
54. S. A., Trst.	67. Žerjavić Dr. Gjuro, župnik, Marija-Bistrica.
55. Tomičić Victor, Volosko.	

Osim ovih Njegova Preuzvišenost Dr. Josip Juraj Strossmajer Biskup u Djakovu poklonio je družbi izdašnu svotu od 1000 for.

Izkaz podružnica družbe sv. Cirila i Metoda za Istru ustanovljenih do konca godine 1895.

1. Boljun podružnica	kotar	Pazin.
2. Beram „	„	Pazin.
3. Dubašnica, ženska podružnica	„	Lošinj.
4. Kastav, muška „	„	Volosko.
5. Kastav, ženska „	„	Volosko.
6. Medulin, podružnica	„	Pula.
7. Mihotići, ženska podružnica	„	Volosko.
8. Opatija, muška „	„	Volosko.
9. Opatija, ženska „	„	Volosko.
10. Pazin, podružnica	„	Pazin.
11. Pula, „	„	Pula.
12. Sveti Petar u Šumi, podružnica	„	Pazin.
13. Sveti Ivan (Buzet) „	„	Kopar.
14. Sveti Martin (Buzet) „	„	Kopar.
15. Štrped (Buzet) „	„	Kopar.
16. Sovinjak (Buzet) „	„	Kopar.
17. Vrh (Buzet) „	„	Kopar.
18. Vrbnik, muška podružnica	„	Lošinj.
19. Vrbnik, ženska „	„	Lošinj.
20. Veprinac, podružnica	„	Volosko.
21. Volosko, ženska podružnica	„	Volosko.
22. Žminj, podružnica	„	Pazin.

5897.08
 4933.26 1/2

 = 963.31 1/2

8585.74

 10.72

1182.36
 92.74

 1089.62

4719.00
 1500.00
 685.00
 703.00

1082.36
 16.23

 1098.59

1377.48%
 863.61

 2241.09%

46
 36
 34
 44
 27

46
 30
 31
 39
 23
 10

 12724.40